

№ 4/1965.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting
med förslag till landskapslag om flytgaser.

Den 11 september 1964 utfärdades i riket en förordning om flytgaser (FFS 471/64) som kompletterar stadgandena om brännbara vätskor, vilka icke i full utsträckning tagit sikte på användningen av flytgaser. Då flytgas numera blivit ett mycket allmänt använt bränsle i hushållen, fordras för de artiklar av olika slag, som användas med detta bränsle, vissa tilläggsbestämmelser. Dessa har utfärdats dels i ovannämnda förordning och dels i ett av handels- och industriministeriet samma dag utfärdat beslut (FFS 472/64) innefattande de av förordningen påkallade detaljföreskrifterna.

För landskapets del motsvarar landskapslagen den 4 april 1963 om brännbara vätskor rikets förordning i samma ämne (FFS 335/54) och nödiga tilläggsstadganden om flytgas utfärdas här lämpligen i en skild landskapslag. Verkställighetsbestämmelserna i handels- och industriministeriets beslut kunna sedermera till nödiga delar utfärdas i landskapsförordning.

Landskapsstyrelsens förslag bygger på ovannämnda riksförordning. De stadganden i denna förordning, som gälla granskning av förbrukningsapparater och delar och tillbehör till dem, har givits en sådan utformning, att i landskapet skall fordras samma märkning av sådana artiklar som fordras i riket, då tillverkning och granskning av sådana icke torde komma i fråga inom landskapet.

Beviljande av tillstånd för upplag av flytgas har reglerats enligt samma principer som i riket, d.v.s. för mindre upplag kan tillstånd beviljas av magistraten för Mariehamn och länsman för länsmanödistriktet medan för större upplag fordras tillstånd av landskapsstyrelsen. Tillse vidare torde endast mindre upplag komma i fråga inom landskapet. För större upplag (50.000 kg eller mera) fordras ansvarig föreståndare, som avlagt examen inför en av handels- och industriministeriet tillsatt examensnämnd. Landskapsstyrelsen föreslår, att sådan examen skall fordras också i landskapet och att examen skall avläggas inför den av ministeriet tillsatta examensnämnden, då det torde stöta på praktiska svårigheter att anordna sådana examenstillfällen i landskapet. Stadgandena i rikets förordning om examensnämndens tillsättande och verksamheten kunna utelämnas från landskapslagen.

Installation av större flytgasanläggningar förutsätter enligt förslaget särskilt tillstånd. Till sådana anläggningar räknas icke flytgas-spisar med överföring från flytgasflaska genom slang eller på samma

-2-

sätt installerade flytgaskylskåp. Om däremot två eller flera förbrukningsapparater förenas med en flytgasflaska, skall rörledningar användas, varvid installatören bör ha tillstånd för sin verksamhet. Utöver i riket förutsatta villkor för sådant tillstånd bör i landskapslagen föreskrivas åländsk hembygdsrätt eller rätt att idka näring i landskapet.

Hänvisande till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om flytgaser.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Utöver och med avvikelse från vad i landskapslagen den 4 april 1963 om brännbara vätskor (12/63) är stadgat om kondenserade, brännbara gaser, skola beträffande flytgas stadgandena i denna lag iakttagas.

2 §.

Med flytgas avses i denna lag propan och butan samt blandningar av dem.

Med propan avses i denna lag en kolväteblandning, som innehåller propan och propen samt högst 7 viktprocent huvudsakligen C_4 - kolväten och vars ångtryck vid en temperatur av $+40^{\circ}C$ är lägre än ett övertryck av 15.1 kp/cm^2 .

Med butan avses i denna lag en kolväteblandning, som innehåller huvudsakligen C_4 -kolväten och högst 5 viktprocent C_5 eller tyngre kolväten och vars ångtryck vid en temperatur av $+40^{\circ}C$ är lägre än ett övertryck av 5.0 kp/cm^2 .

Propan- och butanblandningar må innehålla lättare kolväten än propan och butan, huvudsakligen etan, dock sålunda, att blandningens ångtryck vid en temperatur av $+40^{\circ}C$ är lägre än ett övertryck av $15,1 \text{ kp/cm}^2$.

Såsom flytgas må till allmän förbrukning icke överlätas annan än i 2-4 mom. i denna paragraf avsedd flytgas.

2 kap.

Om upplagring.

3 §.

Tillstånd att hålla upplag av flytgas beviljas i Mariehamn av magistraten, såvitt mindre än 50.000 kg skall förvaras där samtidigt, och i landskommun av länsmannen i distriktet, såvitt högst 10.000 kg

-3-

skall förvaras där samtidigt.

För större upplag än i 1 mom. är sagt sökes tillstånd hos landskapsstyrelsen.

Tillstånd sökes såsom i landskapslagen om brännbara vätskor är stadgat.

4 §.

Den myndighet, som beviljat tillstånd för upplag, skall på anhållan av upplagets ägare förordna om inspektion av upplaget, innan detsamma får tagas i bruk. Vid inspektionen skall iakttagas vad i 31 § landskapslagen om brännbara vätskor är stadgat, likväl så, att upplag för mindre än 50.000 kg inspekteras av den lokala polismyndigheten, som sammankallar till inspektion och för protokollet, och den lokala brandmyndigheten.

5 §.

Då i upplag samtidigt må förvaras 50.000 kg flytgas eller mera, skall av landskapsstyrelsen godkänd föreståndare ansvara för upplagringen.

Angående ansvarig föreståndare gäller i tillämpliga delar, vad i 16 och 33 §§ landskapslagen om brännbara vätskor är stadgat.

6 §.

Flytgas må utan tillstånd eller anmälan förvaras i mängder om högst 35 kg.

7 §.

På plats, som inspekterats och godkänts av brandmyndighet, må utan särskilt tillstånd förvaras eller upplagras sammanlagt högst 500 kg flytgas antingen i fasta cisterner eller i flaskor.

I fabrik må dock i flaskor eller fasta cisterner om högst 1.000 kg förvaras sammanlagt högst 2.000 kg flytgas på plats, som inspekterats och godkänts av brandmyndighet.

Angående inspektion och godkännande gäller vad i 40 § landskapslagen om brännbara vätskor är stadgat.

8 §.

I sådant förvaringsrum för fordon, som avses i 35 § landskapslagen om brännbara vätskor, må varken i bränsletank för fordonets maskineri eller eljest förvaras flytgas, om förvaringsrummets golv på alla sidor ligger under den omgivande markens yta eller om icke golvplanet har ventilation horisontellt eller nedåt ut i det fria.

3 kap.

Om påfyllningsinrättning för flytgasbehållare.

9 §.

-4-

Med påfyllningsinrättning för flytgasbehållare avses anordningar för påfyllning av transportabla flytgasbehållare jämte förrådscister-
ner.

Tillstånd att hålla påfyllningsinrättning bör sökas i den ordning som om upplagring av flytgas ovan är stadgat, likväl med beaktande av vad i 11 § är stadgat.

Innan påfyllningsinrättning tages i bruk, skall den inspekteras såsom i 4 § är stadgat.

10 §.

Påfyllningsinrättning skall hava ansvarig föreståndare, godkänd av den myndighet som beviljat tillstånd för inrättningen.

Ansvarig föreståndare svarar för att påfyllningsinrättningens anordningar äro i föreskrivet skick, att inrättningen skötes tekniskt riktigt och att vid verksamheten iakttagas gällande stadganden och bestämmelser.

Angående ansvarig föreståndare gäller i övrigt vad i landskapslagen om brännbara vätskor är stadgat om ansvarig föreståndare för upplag.

4 kap.

Om påfyllningsstation för flytgasbehållare.

11 §

Med påfyllningsstation för flytgasbehållare avses fast inrättning, vars flytgasupplag rymmer högst 100 kg och där flytgasflaskor om högst 2 kg påfyllas. Tillstånd erfordras icke för hållande av påfyllningsstation.

Påfyllningsstation må dock icke tagas i bruk, förrän den lokala brandmyndigheten på ägarens begäran inspekterat och godkänt densamma.

5 kap.

Om försäljning från fordon.

12 §.

Från tankvagn eller från därmed jämförlig transportcistern må med flytgas påfyllas fasta flytgasbehållare samt flaskor rymmande högst 2 kg.

Tillstånd att försälja flytgas från fordon bör sökas i den ordning, som är stadgat i 42 § landskapslagen om brännbara vätskor.

6 kap.

Om transport.

13 §.

Flytgas må transporteras endast i godkända behållare, kärl eller flaskor.

14 §.

-5-

Om påfyllningsprocenten för behållare, kärl och flaskor för transport av flytgas skall statsrådets beslut angående konstruktion, inspektion och användning av transportabla gasbehållare (FFS 417/59) tillämpas.

15 §.

I buss, som användes för persontransport, må flytgas, med undantag av flytgasflaska på högst 2 kg, transporteras endast i bagageutrymmet, sammanlagt högst 35 kg och i högst 11 kg:s flaskor. I bagageutrymmet böra flaskorna stå upprätt med ventilen uppåt, stödda så, att de icke kunna stjälpas.

7 kap.

Om förbrukningsaggregat för flytgas.

16 §.

Med förbrukningsaggregat för flytgas avses förbrukningsanordning jämte därtill anslutna flytgasbehållare, rör, slangar och annan utrustning.

För hållande av förbrukningsaggregat för flytgas bör sökas tillstånd eller utverkas godkännande såsom om upplagring av flytgas är stadgat, om innehållet i den till förbrukningsaggregatet eller -aggregaten anslutna flytgasbehållaren eller -behållarna överstiger 35 kg.

8 kap.

Om installation av förbrukningsaggregat för flytgas.

17 §.

Yrkesmässig installation av och service beträffande förbrukningsaggregat för flytgas må utföras endast av affär eller person, som godkänts av landskapsstyrelsen.

18 §.

Skall för hållande av förbrukningsaggregat för flytgas enligt 16 § 2 mom. sökas tillstånd eller utverkas godkännande, eller skall flytgas ledas till förbrukningsaggregat på annat sätt än genom slang, må installation i bostadshus, härbärgerings- och förplägningsrörelse, samlingsrum, fabrik, på arbetsplats eller i byggnad på tätbebyggt område utföras endast av person eller affär, som uppfyller de i 22 § föreskrivna fordringarna, dock sålunda, att installation av förbrukningsaggregat för tändande av oljeeldningsanläggning och service beträffande den må utföras även av affär eller person, som berättigats att installera oljeeldningsansläggning och handha dess service.

19 §.

I 17 och 18 §§ avsett godkännande må endast sådan person erhålla, som uppfyller de i 21 § 3 mom. 1 punkten och i 22 § stadgade fordringarna, samt affär, som i sin tjänst har ett med avseende på affärens

-6-

art och omfattning tillräckligt antal personer, vilka uppfylla ovan-
nämnda fordringar.

20 §.

I 18 § avsedd affär eller person svarar för att installation, som
utförts på deras försorg, ävensom anordningarna motsvara utfärdade stad-
ganden och bestämmelser.

Innan i 18 § avsett förbrukningsaggregat må tagas i bruk, skall den
affär eller person som utfört installationen låta besiktiga detsamma.
Angående besiktningen gäller i övrigt vad i 40 § landskapslagen om
brännbara vätskor är stadgat.

21 §.

I 18 § avsett installationstillstånd sökes hos landskapsstyrelsen.

I ansökan bör nämnas sökandens namn, yrke eller syssla, hemort och
adress.

Till ansökan skall fogas:

1) intyg, som utvisa, att sökanden åtnjuter medborgerligt förtroende,
att han råder över sig själv och sin egendom samt att han innehar
äländsk hembygdsrätt eller annars är berättigad att idka näring i land-
skapet;

2) om sökanden är bolag, andelslag eller annan sammanslutning, av-
skrift av bolagsordningen eller stadgarna och utdrag ur handels-, före-
nings- eller annat motsvarande register, ävensom utredning därom, att
sammanslutningen äger rätt att idka näring i landskapet; samt

3) utredning därom, att sökanden är eller att han i sin tjänst har
en person, som uppfyller de i 22 § stadgade fordringarna.

I 5 och 10 §§ avsedd ansvarig föreståndare och i 17 och 18 §§ nämnd
person bör vid förhör inför en av handels- och industriministeriet till-
satt examensnämnd visa, att han har nödiga tekniska insikter och till-
räcklig sakkunskap samt erfarenhet på flytgasområdet ävensom att han
äger tillräcklig kännedom om lagstiftningen rörande flytgas.

9 kap.

Särskilda stadganden.

23 §.

För förbrukningsaggregat för flytgas avsedda anordningar, såsom för-
brukningsapparat, tryckregulatorer, flytgasslangar jämte anslutnings-
stycken, förångare, monteringsförmåigheter samt reglerings- och säker-
hetsanordningar som saluföras i landskapet, böra vara godkända och för-
sedda med av handels- och industriministeriet föreskriven beteckning,
som utvisar detta, enligt vad därom är föreskrivet i riket.

24 §.

-7-

På flaska eller kärl om mer än 2 kg, som påfylld överlåtes till allmänt bruk, bör finnas en hållbart och brandbeständigt fäst märkbricka, varav framgår vilken affär och påfyllningsinrättning, som senast fyllt på flaskan eller kärlet.

Märkbricka erfordras dock icke på flaska eller kärl, vari instansats eller varpå i relief eller på annat sätt varaktigt och brandbeständigt angivits endast namnet på eller varumärket för den affär, som senast fyllt på flaskan eller kärlet.

25 §.

I flytgasupplag, som omfattar mer än 5.000 kg, och i påfyllningsinrättning för flytgasbehållare bör denna lag och den med stöd av densamma utfärdade landskapsförordningen hållas anslagna till påseende.

10 kap.

Övergångsbestämmelser och om lagens ikraftträdande.

26 §.

För sådana påfyllningsinrättningar och -stationer för flytgas, som varit i användning före denna lags ikraftträdande och för vilka enligt landskapslagen om brännbara vätskor icke erfordrats tillstånd eller godkännande, skall sådant sökas i den ordning i denna lag är stadgat inom två år från dess ikraftträdande.

27 §.

Har någon före denna lags ikraftträdande med stöd av landskapslagen om brännbara vätskor erhållit tillstånd eller godkännande, som gäller i denna lag avsedd flytgas, men tillståndet eller godkännandet erhållits av myndighet, som icke enligt denna lag är behörig att meddela sådant, skall han inom ett år från denna lags ikraftträdande insända avskrift av det tidigare tillståndsbeslutet eller den handling, som berör godkännandet, jämte därtill möjligen anslutna skisser och ritningar, till den i denna lag föreskrivna meddelaren av tillstånd eller godkännande.

28 §.

Godkännande av ansvarig föreståndare för i 5 § nämnt upplag och i 10 § nämnd påfyllningsinrättning, vilka varit verksamma före denna lags ikraftträdande, samt av i 17 och 18 §§ avsedd affär eller person, bör sökas hos landskapsstyrelsen inom ett år från denna lags ikraftträdande.

29 §.

För ovan i 24 § avsedda anordningar bör införskaffas godkännande inom år 1966.

Har handels- och industriministeriet förbjudit överlåtelse av i 1 mom. avsedda anordningar till annan, skall överlåtelse av sådan anordning jämväl vara förbjuden i landskapet.

-8-

30 §.

Närmare föreskrifter om tillämpningen och verkställigheten av denna lag utfärdas av landskapsstyrelsen.

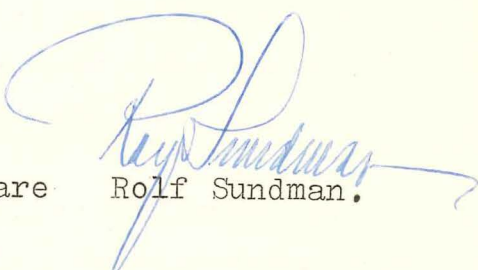
31 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1966.

Mariehamn, den 2 mars 1965.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.